

Matizljevo Janezek

Šest otrok je bilo pri Matizljevih. Najstarejši je hodil v ponavljajno šolo, najmlajši, Janezek, pa je poslušal učitelja v tretjem razredu.

Majhen je bil, kodraste črne lase je imel. Ciganček mu je pravila mati. Da bi bil poreden, ne moremo reči, toda prav pohvaliti ga pa tudi ne moremo. Najraje je hodil okrog hiše s puško na rami. To puško si je sam naredil iz leskove palice. In kadar je videl, da gledata Kopičeva Jerica in Marnova Rezika skozi špranje pri ograji, je še posebno moško hodil. Včasih, če je bil posebno dobre volje, je tudi ustrelil proti njima in obe sta morali hkrati pasti. Ko sta nekaj časa ležali, sta ga vprašali, če smeta že vstati. Če jima je dovolil, sta planili kvišku, če ne, pa sta morali biti še mrto. V šoli pa se je Janezek lepo vedel in kar je bilo nalog, jih je takoj izvršil, ko je prišel domov. Sicer se mu je včasih pri računanju malo ustavljalo, toda takoj mu je mati pomagala naprej.

Nekega dne pa se je zgodil čudež. Pravi, resnični čudež. Janezek ni hodil s puško okrog hiše, kljub temu, da sta Jerica in Rezika že čakali smrtonosnih strelav iz leskove. Ni ga bilo in ni ga bilo.

Tudi mati se je čudila, pa ji kar nič pametnega ni prišlo v glavo. Mislila je pač, da se je šel enkrat malo potepat s sošolci. Toda motila se je.

Ko je namreč šel Janezek iz šole, mu je Petrovčev Tonček dejal, da bo popoldne krompir pobiral pri Požgajevih. Rečeno — storjeno.

Požgajev oče so bili veseli mlade pomoči in tako se je Janezek, ko je napisal nalogo, tiho odmaknil z dvorišča in se s Požgajevim hlapcem odpeljal na njivo. Srce se mu je kar samo smejalo, ko je pobiral krompir iz kadečih se, vonjavih razorov. Priden je bil, da so ga deklet hvalile in Požgajev oče, ki je oral, mu je s smehljajem kimal.

Mimogrede je bil večer in ko so se vračali s polja, je moral Janezek na večerjo k Požgajevim. Mater je močno skrbelo, kje je fant, in kar na slepo srečo je vprašala Pečnikarjevo Katro, ki je bila za deklo pri Požgajevih, če ga je kaj videla.

Katra jo je hitro potolažila in ko je Janezek primahal res vesel domov, ga je sprejela z nasmehom. Toda Janezek ni prišel prazen. Poln voziček krompirja je pripeljal in dobra Požgajeva mati mu je dala med vrati še pet jajc v klobuk. »Za plačilo,« mu je rekla in ga pogladila po laseh.

Drugi dan je Janezkova mama naredila za južino zabeljen krompir in nikdar Janezek ni jedel s takim veseljem kot takrat.

PREMETENA GOSPODINJA

Ženica je kupovala pri kramarju jajca. Zahtevala jih je ducat, toda samo taka, ki so jih izlegle črne kokoši. »Prav rad bi vam ustregel, dobra žena,« je odgovoril kramar s pomilovalnim nasmehom. »pa čeprav prodajam jajca že ne vem koliko let, še nisem prodril v skrivnost, da bi jih mogel razločevati po barvah kokoši, ki so jih izlegle. Kako naj vem, katera jajca so od črnih kokoši!« — »To že sama vem, le pustite, da si jih odberem.« Odbrala je dvanajst jajc in jih vlagala v košarico. Kramar jih je preštel in ko jih je ženica plačala, je dejal: »Zdi se, da so največja jajca tista, ki jih ležejo črne kokoši.« — »Uganili ste,« je pritrdila ženica, vzela košarico in zadovoljna odšla.

I. V.